

เรือนจำรัสเซีย (ตอน 2) เรือนจำยุคสหภาพโซเวียต

วินัย เจริญเฉลิมศักดิ์ นบ. นม.

➤ เรือนจำยุคสหภาพโซเวียต

เรือนจำยุคสหภาพโซเวียต (ค.ศ. 1917 – 1991) ข้อมูลจากเว็บไซต์ <http://feldgrau.info/forum/index.php?topic=603.0> และ เว็บไซต์ <https://ru.wikipedia.org/wiki> พบว่า สหภาพโซเวียต มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบราชาธิปไตยเป็นการปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ นับตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1922 สมัย วลาดิมีร์ เลนิน ถึงสมัย มิคฮาอิล กอร์บาชอฟ ค.ศ. 1991 ภายหลังจากการปฏิวัติในเดือน กุมภาพันธุ์ ค.ศ. 1917 รัฐบาลได้ปล่อยนักโทษทั้งหมดออกมาจากคุก ทั่วประเทศ เพราะพบว่านักโทษส่วนใหญ่ ไม่มีเสื้อผ้าสวมใส่ในขณะที่สภาพอากาศมีความหนาวเย็นและขาดแคลนอาหาร และ มีการจัดตั้ง สำนักงาน คณะกรรมการเรือนจำ ทำหน้าที่กำกับ ดูแล เรือนจำอาณานิคม หรือ อาณานิคม แรงงาน และ ค่ายกักกัน แรงงาน การเปลี่ยนเรือนจำอาณานิคมแรงงานในเทือกเขาอูราล และ โซบีเรีย เป็นเรือนจำค่าย กักกันแรงงาน การให้นักโทษทำงานหนักได้ดินในเหมืองถ่านหิน เหมืองแร่ทองคำ และเหมืองแร่ดีบุก ทำให้เศรษฐกิจของสหภาพโซเวียตที่ขึ้นอยู่กับการผลิตของนักโทษจากเรือนจำค่ายกักกันแรงงาน รวมตลอดถึง แนวทางการ ดำเนินงาน ระบบงาน เหตุการณ์ และเรื่องราวเกี่ยวกับเรือนจำที่น่าสนใจต่างๆ ดังนี้

ค่ายกักกันแรงงาน Solovki สหภาพโซเวียต

● คณะกรรมการเรือนจำ

การบริหารงานเรือนจำรัสเซียในยุคสหภาพโซเวียต เป็นการบริหารงานโดย สำนักงานคณะกรรมการเรือนจำ ข้อมูลจากเว็บไซต์ http://en.wikipedia.org/wiki/Federal_Penitentiary

Service พบว่า สำนักงานคณะกรรมการเรือ่นจำได้จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1917 มีผู้บัญชาการเรือ่นจำทำหน้าที่ในการบริหารงานเรือ่นจำ การบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก การควบคุม และการรักษาความปลอดภัยในเรือ่นจำอาณานิคมหรืออาณานิคมแรงงาน และ ค่ายกักกันแรงงาน

- **เรือ่นจำอาณานิคม**

เรือ่นจำอาณานิคม หรืออาณานิคมของแรงงาน เป็นสถานที่สำหรับใช้ในการควบคุม นักโทษที่ถูกเนรเทศเพื่อแยกพวกเขาจากประชาชนทั่วไปไว้ในดินแดนห่างไกล ข้อมูลจากเว็บไซต์ http://www.youtube.com/playlist?list=PL9KEZbB2BoJXpODEJaztDm_vLVQSR64s พบว่าในปี ค.ศ. 1915 ได้มีการจัดตั้งเรือ่นจำอาณานิคมขึ้นทั่วไปในประเทศรัสเซีย เช่น เรือ่นจำอาณานิคมเทือกเขาอูราล และไซบีเรีย (ไซบีเรียมีฤดูหนาวยาว มาก มีอุณหภูมิภายในเรือ่นจำต่ำถึง - 11 องศาเซลเซียส) มีการเปลี่ยนเรือ่นจำอาณานิคมเป็นเรือ่นจำค่ายกักกันแรงงาน มีการออกกฎหมายการปฏิบัติสำหรับนักโทษการเมือง และอาชญากรธรรมดา มี การตัดสินใจให้ถูกบังคับใช้แรงงาน ต่อมาภายหลังจากการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองไปสู่ระบอบคอมมิวนิสต์ได้มีจำนวนประชากรนักโทษเพิ่มขึ้น ประมาณ 12,000,000-15,000,000 คน

เรือ่นจำอาณานิคมที่ 5 (Sovetskaya Gavan) สหภาพโซเวียต

- **เรือ่นจำค่ายกักกันแรงงาน**

ข้อมูลจากเว็บไซต์ <http://feldgrau.info/forum/index.php?topic=603.0> และ เว็บไซต์ http://en.wikipedia.org/wiki/Collective_farming พบว่า เรือ่นจำค่ายกักกันแรงงานในยุคสหภาพโซเวียต มีผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือ นโยบายก่อตั้งนารวม (Collective

farm) ของโจเซฟ สตาลิน ในช่วงปี ค.ศ. 1930 ที่มีการยึดที่ดิน และ บัญชีของประชาชนเป็นของรัฐ ส่งผลให้ชาวนา ผู้ถือครองที่ดิน และ เจ้าของบัญชีเกิดความไม่พอใจและมีการต่อต้าน สตาลินจึงสร้างค่ายกักกัน (Gulak) เพื่อเป็นสถานที่ในการคุมขังฝ่ายต่อต้านผู้ที่ไม่เห็นด้วย เป็นเรือนจำค่ายกักกันแรงงานในช่วงการปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ของสตาลิน ระหว่างปี ค.ศ. 1929 - 1953 เรือนจำอาณานิคมแรงงานในเทือกเขาคอเคซัส และ ไชบีเรีย ได้เปลี่ยนเป็นเรือนจำค่าย กักกันแรงงาน มีการใช้ แรงงานนักโทษในลักษณะการใช้แรงงานฟรี แรงงานทาส และปฏิบัติต่อนักโทษอย่างเหี้ยมโหด ตลอดการปกครองของสตาลิน มีผู้คาดการณ์ว่ามีผู้ต่อต้านถูกส่งไปค่ายกักกันแรงงานและเสียชีวิต ประมาณ 10 ล้านคน ด้านการทำงานของนักโทษค่ายกักกันแรงงาน ในปี ค.ศ. 1944 มีการมอบหมายให้นักโทษทำงานให้กับ 650 ผู้ประกอบการในโครงการอุตสาหกรรมทุกประเภทของประเทศ และมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการผลิต เช่น รถถัง เครื่องบิน ปืน กระสุน ระเบิด และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ มีการขยายเวลา ในการทำงานถึง 10 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตขึ้นอีกร้อยละ 20 จึงอาจกล่าวได้ว่า เศรษฐกิจของสหภาพโซเวียตขึ้นอยู่กับการผลิตของนักโทษจากเรือนจำค่ายกักกันแรงงาน โดยเมื่อถึงปี ค.ศ. 1991 มีจำนวนของนักโทษในเรือนจำค่ายกักกันแรงงาน ประมาณ 2,300,000 คน

เรือนจำค่ายกักกันแรงงาน Ukhta สหภาพโซเวียต

นอกจากนั้น ในยุคสหภาพโซเวียตในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1939 -1945) ได้มีการย้ายนักโทษจากค่ายกักกันแรงงานไปเป็นทหารในกองทัพแดงประมาณ 975,000 คน โดยรัฐบาลได้กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลนักโทษ เสริมสร้างควมมีวินัยในเรือนจำค่ายกักกันแรงงาน โดยการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการใช้อาวุธโดยไม่มีการเตือนในกรณีที่มีการหลบหนี และ การใช้อาวุธที่อาจจะต้องมีค่าเตือนในกรณีนักโทษทำงานไม่เรียบร้อยหรือล้มเหลว นอกจากนี้ มือดีตนักโทษหลายคนที่อยู่ทัพบหน้าของสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้แสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญในการรบ และ ได้รับเหรียญกล้าหาญ

ของสหภาพโซเวียต เช่น อดีตนักโทษ Breusova, Otstavnova, Serantovu, Efimov และอดีตนักโทษ Matrosov ที่ได้รับรางวัลวีรบุรุษแห่งสหภาพโซเวียตจากผู้บัญชาการทหารสูงสุดในกองทัพสตาลิน

- **ระบบกฎหมายและนโยบายบังคับแรงงานนักโทษ**

ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://ru.wikipedia.org/wiki> พบว่า ระบบกฎหมาย และนโยบายบังคับแรงงานนักโทษในยุคสหภาพโซเวียต ประกอบด้วย กฎหมาย และ นโยบายต่างๆ เช่น

- **กฎหมายและนโยบายบังคับแรงงานนักโทษ รหัสแรงงาน RSFSR**

ปี ค.ศ. 1934 (VI เลนิน T.35. P.203)

กฎหมายและนโยบายบังคับแรงงานนักโทษ กำหนดให้การทำงานอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ แต่ยังคงมีการบังคับใช้แรงงาน ปรากฏตามรหัสแรงงาน RSFSR ปี 1934 ดังนี้

ข้อ 2 ความว่า “นโยบายแรงงานบังคับ ให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้บังคับสำหรับนักโทษที่มีพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อการปกครองในระบอบสังคมนิยม และ

ข) เพื่อชักจูงความเข้าใจกับเงื่อนไขในการทำงานเพื่อรัฐ เป็นการทำงานด้วยความสมัครใจบนพื้นฐานประโยชน์ส่วนรวมของการปกครองในระบอบสังคมนิยม

ข้อ 3 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การทำงานของนักโทษ อายุ เพศ การทำงาน ประสบการณ์ ทักษะ ประเภทงาน เพื่อความสำเร็จในการแก้ไขฟื้นฟูนักโทษที่ทำงานในอาณานิคมแรงงาน

ข้อ 4 เพื่อให้การคุมขัง การทำงานระหว่างคุมขัง การสอนให้นักโทษทำงานเป็นการดำเนินงานภายใต้ระบอบสังคมนิยมภายใต้บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

ข้อ 5 การบังคับใช้แรงงานนักโทษ เพื่อฝึกอบรม ทักษะ ระเบียบวินัยในการปกครองระบอบสังคมนิยมและจะต้องไม่เป็นการลดทอนสิทธิและเสรีภาพ

ข้อ 6 การบังคับใช้แรงงานนักโทษเพื่อการแยกนักโทษจากสภาพแวดล้อมเดิมในขณะเดียวกันก็มีการให้ความรู้ การฝึกระเบียบวินัย ผ่านการทำงานหนัก

ข้อ 7 สิ่งอำนวยความสะดวกพระราชทัณฑ์ทั้งหมดได้จัดตั้งขึ้นบนพื้นฐานของนโยบายแรงงานบังคับในระบอบการปกครองสังคมนิยม ที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายทางกายภาพ ความทุกข์หรือความอับยศอดสูแห่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

- **พระราชกำหนดการบริหารราชการของรัฐบาลและคณะผู้บริหารสูงสุด**

สหภาพโซเวียต ค.ศ. 1943

พระราชกำหนดการบริหารราชการของรัฐบาลและคณะผู้บริหารสูงสุดสหภาพโซเวียต ค.ศ. 1943 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการทำงานของนักโทษในค่ายกักกันแรงงาน การทำงานหนักใต้ดิน เหมือนถ่านหิน เหมือนแร่ทองคำ และเหมือนแร่ดีบุก การกำหนดช้อยกเว้นในการปล่อยตัวหรือ

การทำงานหนักสำหรับนักโทษบางประเภทในช่วงสงคราม ตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ กรมกิจการภายใน
ของสหภาพโซเวียต NKVD และ สำนักงานอัยการ ในปี ค.ศ. 1945 โดยได้มีการขยายหลักเกณฑ์ให้ครอบคลุม
ไปถึงไปถึงผู้หญิงที่ต้องเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี

.....

➤ **โปรดติดตาม** เรือนจำรัสเซีย (ตอน 3) เรือนจำยุคสหพันธรัฐรัสเซีย

➤ **หมายเหตุ** บทความเรื่อง เรือนจำรัสเซียโดยวินัย เจริญเฉลิมศักดิ์ ได้ลงเผยแพร่ในเว็บไซต์
คลังความรู้กรมราชทัณฑ์ ฐานข้อมูลงานวิจัยกรมราชทัณฑ์ ประจำเดือน มีนาคม 2557 เว็บไซต์
<http://www.correct.go.th/blogknowledge/attachments/article>